

Ποιες επιχειρήσεις θα διατηρήσουν πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό

Η παραγωγικότητα και τα βάρη κάθε εταιρείας, δύο εκ των κριτηρίων

Του ΑΛΕΚΟΥ ΛΙΑΘΡΗΚΗ

Περισσότερες από 800.000 επιχειρήσεις εξακολουθούν να λειτουργούν στη χώρα μας παρά τις επιπτώσεις της κρίσης, με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ) να αντιπροσωπεύουν το 99%, απασχολώντας περίπου το 85% των εργαζομένων, συμβάλλοντας έτσι στο 70% της ετήσιας Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας.

Πόσες όμως σε αριθμό και ποιες από τις επιχειρήσεις αυτές θα έχουν πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό, υπό τις συνθήκες που διαμορφώνονται στην ελληνική οικονομία και στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα; Παιζει ρόλο το μέγεθός τους και ο τομέας επιχειρηματικής τους δραστηριοποίησης; Ποιες επιχειρήσεις οι τράπεζες θεωρούν βιώσιμες και ποιες όχι;

Σημειώνεται ότι στη διάρκεια της κρίσης τα δάνεια που κλήθηκαν να καλύψουν αφορούσαν κατά 83% σε κεφάλαια κίνησης, ιδίως για την αναπλήρωση ρευστότητας, ενώ μόλις το 17% αφορούσε σε χρηματοδότηση για αναπτυξιακούς και επενδυτικούς σκοπούς.

Σύμφωνα με συγκρίνουσες απόψεις αρμόδιων επιτελικών τραπεζικών στελεχών με τα οποία επικοινωνήσε η «Κ», ανοικτή πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό θα έχουν πλέον μόνον οι βιώσιμες -κυρίως εξωστρεφείς- ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, με χαμηλή δανειακή επιβάρυνση και αυξημένη παραγωγικότητα από συγκεκριμένους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας.

Στις υπόλοιπες, που είναι και οι περισσότερες σε αριθμό, η στήριξή τους από το τραπεζικό σύστημα θα έχει στόχο να μπορέσουν να γίνουν βιώσιμες, σταδιακά να μεγάλωσουν τα μεγέθη τους μέσω συγχωνεύσεων και να στραφούν μέσω επενδύσεων είτε σε εξωστρεφείς δραστηριότητες είτε σε παραγωγή προϊόντων που θα έχουν υψηλή εγχώρια ζήτηση.

Πιο συγκεκριμένα, όπως αναφέρουν τα τραπεζικά στελέχη, το μεγαλύτερο μέρος των ΜμΕ αντιμετωπίζει σήμερα πρόβλημα διατήρησης της μέχρι σήμερα βιωσιμότητάς του, με ένα μικρότερο μόνον υποσύνολο να έχει τη δυνατότητα να αναπτυχθεί και να επεκταθεί εντός του κλάδου όπου δραστηριοποιείται.

Στα όρια της βιωσιμότητας

Η πρώτη κατηγορία αφορά κυρίως τις μικρές σε μέγεθος επιχειρήσεις που παρουσιάζουν μεγαλύτερη συγκέντρωση σε οικονομικές δραστηριότητες χαμηλής

Σύμφωνα με τραπεζικά στελέχη, ανοικτή πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό θα έχουν πλέον μόνον οι βιώσιμες -κυρίως εξωστρεφείς- ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, με χαμηλή δανειακή επιβάρυνση και αυξημένη παραγωγικότητα από συγκεκριμένους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας.

Για την πλειονότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η όποια στήριξη από τις τράπεζες θα έχει στόχο να τις καταστήσει βιώσιμες.

παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας, εξαρτημένες αποκλειστικά από την εσωτερική ζήτηση, με υψηλή δανειακή επιβάρυνση και περιορισμένη εξαγωγική δράση. Οι επιχειρήσεις αυτές δραστηριοποιούνται σε κλάδους όπου στο διάστημα 2008-2011 ο κύκλος εργασιών μειώθηκε κατά -13% έναντι -9% για το σύνολο της αγοράς.

Στους κλάδους αυτούς εντάσσονται η λιανική και το χονδρικό εμπόριο και κυρίως οι δραστηριότητες που συνδέονται με το εμπόριο αυτοκινήτων, καυσίμων, εξοπλισμού σπιτιού / γραφείου, οι μεταφορές και αποθήκευση, ο κώρος της μεταποίησης που αφορούν την κλωστοϋφαντουργία και ένδυση, ο κώρος των επαγγελματικών, επιστημονικών και τεχνικών δραστηριοτήτων, οι δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης, οι διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες καθώς και ο κατασκευαστικός κλάδος.

Η οποιαδήποτε στήριξη των επιχειρήσεων αυτών από το τραπεζικό

σύστημα -που δεν μπορεί να συνεχιστεί για μακρό χρονικό διάστημα- στοχεύει στο να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά τους, δεδομένων και των οικονομικών εξελίξεων, ώστε να στραφούν προς νέους τομείς δραστηριότητας, να εκσυγχρονίσουν την παραγωγική τους διαδικασία μειώνοντας το κόστος λειτουργίας τους και να καινοτομήσουν, ώστε και αυτές να συμβάλουν στην τόνωση της ζήτησης. Ένας όμως ικανοποιητικός αριθμός μικρομεσαίων επιχειρήσεων αντέχει στην κρίση και ενισχύει την παρουσία του στην αγορά που δραστηριοποιείται, καθώς εκμεταλλεύεται τη συρρίκνωση του εσωτερικού ανταγωνισμού. Σύμφωνα με συγκρίνουσες εκτιμήσεις αρμόδιων τραπεζικών στελεχών, πρόκειται για τις μεγαλύτερες σε μέγεθος μικρομεσαίες επιχειρήσεις, κυρίως με εξαγωγική δράση, που διαθέτουν ανταγωνιστικά προϊόντα, με χαμηλή δανειακή επιβάρυνση και αυξημένη παραγωγικότητα, οι οποίες δραστηριοποιούνται σε κλάδους όπου στο διάστημα 2008-2011 ο κύκλος εργασιών αυξήθηκε κατά +0,5% έναντι αρνητικού ρυθμού -9% για το σύνολο της αγοράς.

Στους κλάδους αυτούς εντάσσονται η μεταποίηση με έμφαση στα τρόφιμα και ποτά, τα χημικά, πλαστικά και προϊόντα χάρτου, η συσκευασία, ο κώρος των εναλλακτικών πηγών ενέργειας και της διαχείρισης αποβλήτων, ο κλάδος διαχείρισης ακίνητης περιουσίας και τα ορυχεία / λατομεία κ.λπ.

Η χρηματοδότηση των επιχειρήσεων αυτών συνεχίζεται και σήμερα. Ακόμη και αυτές οι επιχειρήσεις όμως έχουν τη δυνατότητα να ενισχύσουν περισσότερο την ανταγωνιστικότητά τους εισάγοντας καινοτομία στη λειτουργική και παραγωγική τους διαδικασία με την πραγματοποίηση νέων επενδύσεων, ώστε να διεκδικήσουν ακόμη μεγαλύτερα μερίδια της εσωτερικής και εξωτερικής αγοράς. Η υλοποίηση όμως νέων επενδύσεων, σε ένα περιβάλλον χαμηλής εσωτερικής ζήτησης και εσωτερικής υποτίμησης, χρειάζεται την αντίστοιχη μείωση του κόστους επένδυσης και τη διασφάλιση του απαιτούμενου δανεισμού. Αυτές οι ανάγκες μπορούν να ικανοποιηθούν από τους κοινοτικούς φορείς με επιχορηγήσεις και από το τραπεζικό σύστημα, με χαμηλότοκο δανεισμό.

Αυτό μπορεί να γίνει και από την ανακατανομή των κονδυλίων του ΕΣΠΑ, ενισχύοντας περισσότερο τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα με στόχο την αύξηση των επιχειρηρήσεων σε αναπτυξιακές επενδύσεις. Ακόμη, οι επιχειρήσεις αυτές μπορούν να ωφεληθούν από την ταχύτερη διεκπεραίωση των προτάσεων που έχουν υποβληθεί στον αναπτυξιακό νόμο, και ανέρχονται στα 2,7 δισ. ευρώ, και από την υλοποίηση των εγκεκριμένων προτάσεων των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, που ανέρχονται περίπου σε ένα δισ. ευρώ.